

2014

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIC SURINAME**

No. 8

**WET van 21 januari 2014, houdende vaststelling van de status van Personen van Surinaamse Afkomst en de Rechten en Plichten die uit die status voortvloeien.
(Wet PSA)**

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIC SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is gebleken, om langer dan 37 jaren na de staatkundige onafhankelijkheid van Suriname, de relatie tussen de staat Suriname en Personen van Surinaamse Afkomst een wettelijke basis te geven.

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

**ARTIKEL 1.
BEGRIJSBEPALINGEN**

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a.** PSA: korte aanduiding voor een "Persoon of Personen van Surinaamse Afkomst" met een actieve PSA status.
- b.** PSA status: de status die een 'Persoon van Surinaamse Afkomst' verkrijgt nadat hij/zij aan de daartoe bevoegde Surinaamse autoriteiten heeft aangegeven deze status te willen voeren, waarna conform deze wet de status is geactiveerd via de bevoegde Surinaamse autoriteiten.

- c. PSA document: het geldig bewijsstuk dat door de bevoegde Surinaamse autoriteiten aan een persoon is afgegeven als bewijs dat de PSA status is geactiveerd.
- d. PSA document voor gezinsleden: document voor gezinsleden van PSA, dat toegang geeft tot de voorzieningen voor PSA. Dit ten behoeve van gezinsleden die zelf geen recht hebben op de status of die minderjarig zijn en zelf de status niet kunnen activeren.
- e. Gezinsleden: wettige partners, minderjarigen die op basis van de bestaande Surinaamse wetgeving deel uitmaken van het gezin van een PSA, ouders/verzorgers van minderjarigen voor wie het PSA document is aangevraagd op basis van hun recht op de PSA status ingevolge artikel 2 van deze wet.
- f. PSA kaart: het bewijs van ingezetenschap, dat door de bevoegde Surinaamse autoriteiten wordt afgegeven aan een persoon met de PSA status, aangetoond door het PSA document, die zich als ingezetene in Suriname heeft ingeschreven.
- g. Meerderjarigheid: in geval van een niet ingezetene PSA of PSA gerechtigde persoon, geldt de wet van het land waarvan hij/zij de nationaliteit bezit. Voor een ingezete PSA of PSA gerechtigde, is de Surinaamse wetgeving van kracht.
- h. Wettige partner: de wettige partner zoals bedoeld in de vierde titel van boek 1 van het Surinaams Burgerlijk Wetboek (G.B. 1860 no.4, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2004 no. 25).

ARTIKEL 2.

Een PSA gerechtigde is iedere persoon die niet de Surinaamse nationaliteit bezit en die:

1. In Suriname geboren is, met uitzondering van hen wier ouders, die zelf niet van Surinaamse afkomst zijn/waren, in buitenlandse dienst of voor studie of enige andere zaak tijdelijk in Suriname vertoeven/vertoefden bij de geboorte van die persoon;
2. niet in Suriname geboren is, maar ten minste één ouder heeft die op basis van lid 1 van dit artikel van Surinaamse afkomst is;
3. niet in Suriname geboren is, maar ten minste één grootouder heeft die op basis van lid 1 van dit artikel van Surinaamse afkomst is.

ARTIKEL 3.

INSTELLING VAN DE PSA STATUS

1. Bij deze wet wordt de status "Persoon van Surinaamse Afkomst" (PSA) ingesteld.
2. Deze wet regelt alles betreffende het recht op de status, de activering hiervan en de rechten en plichten die uit de actieve status en het PSA ingezetenschap voortvloeien.
3. Administratieve procedures en andere regels ter uitvoering van deze wet worden bij of krachtens Staatsbesluit vastgesteld.

ARTIKEL 4.

RECHT OP DE PSA STATUS

1. Het recht op de PSA status zoals ingesteld in lid 1 van artikel 3, hebben de in artikel 2 aangegeven groepen van personen, die niet op basis van deze wet van dit recht zijn uitgesloten of het hebben verloren.

2. Niemand kan op enig moment de PSA status opgedrongen krijgen.
3. De PSA status treedt voor iemand die recht heeft op de status pas in werking, nadat deze de wens tot het voeren daarvan uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven en het PSA document heeft ontvangen op de wijze zoals geregeld in artikel 5 van deze wet.

ARTIKEL 5. ACTIVERING PSA STATUS

1. Personen die conform deze wet aanspraak maken op de PSA status kunnen "ter activering van deze status" de wens te kennen geven via de ambassades, consulaten en/of andere door de staat daartoe aangewezen overheidskantoren buiten Suriname en in Suriname bij het ministerie van Buitenlandse zaken. Daartoe worden tenminste die stukken overgelegd, die aantonen dat de persoon behoort tot een van de in artikel 2 van deze wet genoemde categorieën van personen, die recht hebben op de status.
2. Door of vanwege de Minister van Buitenlandse Zaken wordt aan personen die op basis van deze wet de PSA status mogen voeren en die daartoe de wens te kennen hebben gegeven een PSA document afgegeven dat vijf jaar geldig is. Regels voor verlenging van dit document worden bij Staatsbesluit vastgesteld.
3. De PSA status wordt, met alle daaraan verbonden rechten, plichten en andere rechtsgevolgen voor elke persoon geactiveerd op het moment dat het PSA document is ontvangen.

4. De PSA gerechtigde die zijn/haar status activeert, kan een PSA document voor gezinsleden aanvragen voor zijn/haar wettige partner indien deze zelf geen recht heeft op de status en /of voor elk van zijn/haar minderjarige (pleeg)kinderen die tot het gezin van de PSA behoren. Daartoe worden bij de aanvraag de noodzakelijke bewijsstukken overgelegd.
5. Een ouder/voogd van minderjarigen die ingevolge artikel 2 van deze wet recht hebben op de PSA status, kan ook al heeft deze zelf het recht niet, de status activeren voor de minderjarigen voor wie hij/zij de wettelijke verantwoordelijke is. Daarbij kan hij/zij, indien behorende tot het gezin waar de minderjarige deel van uitmaakt, zelf ook het PSA document voor gezinsleden aanvragen.
6. Aan PSA die zich inschrijven als ingezetene, wordt door of vanwege de Minister van Binnenlandse Zaken, een PSA kaart afgegeven die het geldig bewijs is van ingezetenschap van de PSA.
7. Een PSA gerechtigde die zich conform dit artikel heeft gemeld ter activering van de PSA status kan schriftelijk met reden omkleed een klacht indienen bij de minister van Buitenlandse Zaken indien op basis van het bepaalde in het bij deze wet behorende Staatsbesluit, zijn/ haar aanvraag ter activering van de status niet correct of niet tijdig is behandeld. De minister reageert schriftelijk binnen 90 dagen na ontvangst van de klacht.

ARTIKEL 6. RECHTEN VAN PSA

1. Personen met de PSA status, die geen ingezetene zijn van Suriname, hebben de volgende rechten die andere vreemdelingen niet hebben:

- a. Zij mogen te allen tijde naar Suriname vertrekken, van waar dan ook ter wereld, op vertoon van hun geldig PSA document, zonder aanvraag van een toeristenkaart of enig ander document voor toelating in Suriname. Andere reisdocumenten zoals paspoorten blijven vereist.
- b. Zij mogen in geval van nood overal in de wereld medewerking vragen van Surinaamse buitenlandse vertegenwoordigingen, of andere vestigingen van de Staat Suriname, indien er op het moment dat ze dat doen om welke reden dan ook geen dienstverlening beschikbaar is van het land waarvan zij ingezetenen zijn en/of de nationaliteit bezitten. De te verlenen medewerking zal in de eerste plaats inhouden, het ontvangen van de PSA en het leggen van contact met het land waarvan hij/zij de nationaliteit bezit.
- c. Zij mogen tot zes maanden na aankomst in Suriname vertoeven en kunnen bij de vreemdelingdienst hun tijdelijk verblijf met maximaal zes maanden verlengen zonder zich als ingezetene in te schrijven, onder overlegging van de garantie dat ze in hun levensonderhoud en huisvesting kunnen voorzien.
- d. Zij mogen zich op elk moment na aankomst in Suriname binnen zes maanden, doch uiterlijk binnen twaalf maanden in geval zij verlenging van tijdelijk verblijf hadden verkregen, inschrijven als ingezetene, bij het instituut dat belast is met de bevolkingsadministratie onder overlegging van de documenten die aantonen dat zij in hun levensonderhoud en huisvesting kunnen voorzien en waar van toepassing, de bewijzen van uitschrijving uit hun vorige woonplaats.

- e. Zij krijgen bij aankomst in Suriname dan wel op het moment van verlenging van hun verblijf van de vreemdelingendienst het gebruikelijke bewijs van verblijf.
  - f. Zij mogen gedurende hun verblijf in Suriname werken zonder de werkvergunning die voor vreemdelingen vereist is, onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in deze en andere hierop betrekking hebbende wet- en regelgeving.
2. Personen met de PSA status die ingezetene zijn van Suriname, hebben de volgende bijzondere rechten:
- a. Zij hebben de rechten zoals omschreven in lid 1 van dit artikel voor zover van toepassing.
  - b. Zij hebben door hun status en de inschrijving als ingezetene het recht tot verblijf van onbepaalde tijd in Suriname tot ze zich bij verhuizing uit Suriname weer uitschrijven. Bij terugkomst in Suriname gelden de artikelen die betrekking hebben op PSA die geen ingezetene zijn, voor deze personen.

ARTIKEL 7.

1. Bij wet kunnen meer rechten worden toegekend aan ingezetenen met de PSA status. Deze rechten zullen afhankelijk worden gesteld van de duur van de periode waarin zij onafgebroken ingezetene zijn geweest.
2. Voor het kiesrecht blijft in elk geval de Surinaamse nationaliteit vereist.
3. De Surinaamse nationaliteit blijft eveneens vereist voor overheidsfuncties waarbij de Surinaamse nationaliteit bij wet- en/ of regelgeving uitdrukkelijk is vereist.

ARTIKEL 8.
PLICHTEN VAN PSA

Personen met de PSA status die geen ingezetenen zijn van Suriname, zijn verplicht:

- a. bij Staatsbesluit vastgestelde informatie te verstrekken aan de Staat Suriname. Dit betreft algemene informatie zoals voorkomt in een Curriculum Vitae.
- b. de gevraagde contactinformatie actueel te houden door wijzigingen daarin tijdig door te geven;

ARTIKEL 9.
VERLIES VAN HET RECHT OP DE PSA STATUS

Personen die op basis van artikel 2 van deze wet recht hebben op de PSA status verliezen van rechtswege dit recht en alles wat daarmee samenhangt, indien zij:

- a. Zijn veroordeeld voor handelingen die krachtens titel I of bij de artikelen 149, 169, 170 175 t/m 178, 183 en 184 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar zijn gesteld in Suriname, zich schuldig hebben gemaakt aan enig ander strafbaar feit tegen de veiligheid en waardigheid van de Staat Suriname of zich schuldig hebben gemaakt aan misdaden tegen de menselijkheid, terrorisme, mensenhandel en/of slavernij.
- b. In actieve militaire dienst zijn van een land dat in staat van oorlog is met Suriname dan wel een gewapend conflict heeft met Suriname;

- c. In dienst zijn van dan wel werkzaamheden verrichten voor Nationale veiligheidsdiensten en/of geheime diensten van welk ander land dan ook.

ARTIKEL 10.

OPSCHORTING PSA STATUS EN UITSTEL ACTIVERING

1. Indien iemand door de Staat Suriname conform de Surinaamse wetgeving verdachte is van een van de strafbare feiten genoemd in artikel 9 lid 1 wordt het recht op de PSA status van rechtswege opgeschort.
2. Indien er een gewapend conflict bestaat dan wel een staat van oorlog is tussen Suriname en een ander land, kan de President de PSA status voor personen met de nationaliteit van dat land en voor ingezetenen van dat land, tot nader order opschorten.
3. Indien een PSA in krijgsdienst is van een land dat met Suriname een gewapend conflict heeft dan wel oorlog voert, wordt de PSA status onmiddellijk van rechtswege opgeschort.
4. Indien een PSA gerechtigde die niet in Suriname woont en die te kennen heeft gegeven de PSA status te willen voeren in aanraking is met de justitie in zijn/haar land van verblijf of het land waarvan hij/zij staatsburger is, zal de Staat Suriname via de vertegenwoordiging in dat land dan wel door de Minister van Buitenlandse Zaken of de Minister van Justitie, nadere informatie inwinnen bij de relevante autoriteiten van dat land, alvorens de status te activeren.
5. De minister van Buitenlandse zaken kan op basis van de uitkomst van het onderzoek zoals genoemd in lid 3 van dit artikel, het activeren van de PSA status voor een omschreven periode uitstellen, met opgave van redenen verband houdende met een door de rechthebbende gepleegd misdrijf.

6. PSA die op basis van nationaal of internationaal strafrecht de toegang tot Suriname zou worden geweigerd indien zij geen PSA zouden zijn, wordt de toegang tot Suriname eveneens geweigerd. Daartoe wordt de PSA status voor onbepaalde tijd opgeschort door de minister van Buitenlandse zaken.
7. Een persoon die in Suriname verblijft of ingezetene is en die op basis van nationaal of internationaal strafrecht moet worden uitgewezen of uitgeleverd, wordt ook indien hij/zij de PSA status bezit, uitgewezen of uitgeleverd. De PSA status wordt daarbij voor onbepaalde tijd opgeschort door de Minister van Buitenlandse zaken.

ARTIKEL 11.
AFZIEEN VAN DE PSA STATUS

1. Zowel een persoon die ingevolge artikel 2 van deze wet recht heeft op de PSA status als iemand van wie de PSA status is geactiveerd, kan schriftelijk aan de minister van Buitenlandse zaken aangeven, van dit recht afstand te doen respectievelijk van het voeren van de status verder af te zien.
2. Personen zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel krijgen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van hun mededeling van de Minister van Buitenlandse Zaken, waarbij hen de gelegenheid wordt geboden binnen een maand na de datum van dat schrijven, terug te komen op hun in lid 1 genomen besluit. Indien daarvan geen gebruik wordt gemaakt verliest de persoon het recht op de status en kan deze dus niet wederom verkrijgen.

ARTIKEL 12

DE WETTIGE PARTNER EN MINDERJARIGE KINDEREN

1. De PSA die voor de wettige partner het PSA document voor gezinsleden had aangevraagd en van wie het wettig partnerschap wordt beëindigd, geeft hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk kennis aan de Staat Suriname via de bij Staatsbesluit aangegeven organen. De ontvangst van de relevante bewijsstukken van de beëindiging van het wettig partnerschap wordt door de betrokken instanties schriftelijk bevestigd aan de PSA en de gewezen partner.
2. Dertig dagen na de datum van de schriftelijke bevestiging van de ontvangst van de geldige bewijsstukken van beëindiging van het wettig partnerschap, vervallen de voorzieningen van de gewezen partner. Op deze is vanaf dat moment, de vreemdelingenwet (SB 1992 no. 3) van toepassing.
3. De voorzieningen voor minderjarigen die geen recht hebben op de PSA status, vervallen bij het bereiken van de meerderjarigheid of een maand nadat hun ouders op grond van deze wet de status dan wel het recht op de PSA status hebben verloren, conform artikel 11 van deze wet. Op hen is vanaf dat moment de vreemdelingenwet (SB 1992 no. 3) van toepassing.
4. Minderjarigen met PSA documenten voor gezinsleden, die op grond van deze wet zelf recht hebben op de status, moeten bij het bereiken van de meerderjarigheid, zelfstandig de PSA status activeren indien zij dat wensen. De PSA status die door ouders/voogd voor hen was aangevraagd blijft tot maximaal een jaar na het bereiken van de meerderjarige leeftijd gelden.

ARTIKEL 13
SLOTBEPALINGEN

1. Deze wet kan worden aangehaald als Wet PSA.
2. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking 3 maanden na de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Ministers van Justitie en Politie, Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 21ste januari 2014,

DESIRÉ D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 30ste januari 2014
De Minister van Binnenlandse Zaken,

S. MOESTADJA

**WET van 21 januari 2014, houdende vaststelling van de status van Personen van Surinaamse Afkomst en de Rechten en Plichten die uit die status voortvloeien
(Wet PSA)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Vanwege diverse historische omstandigheden hebben personen die burgers waren van Suriname, het land verlaten om zich elders te vestigen.

Na de onafhankelijkheid zijn er tenminste drie groepen personen die van Suriname afkomstig zijn te onderscheiden, t.w.:

- personen die voor de onafhankelijkheid Suriname hebben verlaten en daardoor nooit de Surinaamse nationaliteit hebben bezeten;
- personen die na de onafhankelijkheid Suriname hebben verlaten en daarna een andere nationaliteit hebben aangevraagd en verkregen
- personen met een andere dan de Surinaamse nationaliteit die permanent, soms al vele jaren Surinaamse ingezetenen zijn.

Deze wet heeft tot doel de relatie vast te leggen, die er bestaat tussen Suriname en alle mensen die van Suriname afkomstig zijn zonder onderscheid en deze Personen van Surinaamse Afkomst de mogelijkheid te bieden door activeren van deze relatie in aanmerking te komen voor voorzieningen die de Staat Suriname beschikbaar maakt voor PSA.

De status schept een band tussen de PSA en de Republiek Suriname en er zijn naast rechten ook enkele plichten aan verbonden, die in het algemeen niet in strijd zijn met de plichten en de trouw van burgers aan enige natie waarvan zij de staatsburgers of ingezetenen zijn.

Deze PSA status geeft een aantal speciale rechten aan alle personen van Surinaamse afkomst, ongeacht de groep waartoe zij behoren. Ter voorkoming van gezinsontwrichting is ervoor gekozen om ook aan die gezinsleden die zelf geen recht hebben op de PSA status of die minderjarig zijn, het PSA document voor gezinsleden te verschaffen dat toegang geeft tot de voorzieningen voor PSA.

Er is in de wet verder rekening gehouden met uitzonderingssituaties, met de veiligheid van de Staat Suriname en de internationale wetgeving. Het is de bedoeling dat de PSA status wordt gebruikt in overeenstemming met wet en recht, ook van het land van verblijf of waarvan men de nationaliteit bezit.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel geeft weer wat onder enkele begrippen binnen deze wet wordt verstaan. De omschrijving van de begrippen is specifiek gericht op een juiste toepassing van deze wet.

Artikel 2

Er is gekozen voor deze groep van personen omdat de initiatiefnemers er van uitgaan dat een persoon die tenminste één ouder of één grootouder heeft die van Suriname afkomstig is, voldoende binding heeft met Suriname en zelf ook recht heeft op de PSA status. Bovendien is het in de algemene Surinaamse praktijk bekend dat de familieband en het aanverwantschap binnen de eerste 3 niveaus (grootouder – ouder – kind) bijzonder sterk is. In het algemeen is men op deze 3 niveaus vaak bij elkaar of heeft men tenminste regelmatig contact.

Artikel 3

In dit artikel is aangegeven dat bij of krachtens Staatsbesluit nadere regels worden vastgesteld betreffende alle administratieve zaken en regels die de uitvoering van de wet mogelijk moeten maken. Dat betreft ondermeer de voor de aanvraag van het PSA document te overleggen documenten, de procedure van de aanvraag, de verlenging en alle andere technische en administratieve procedures. Deze technische zaken alsook de financiële vergoedingen moeten aan de overheid worden overgelaten voor bevordering van de efficiëntie. Dit is gebruikelijk in de wetgeving.

Artikel 4

Hoewel het recht op de status veel mensen toekomt, is het werkelijk aannemen van de status vrij. De PSA status kan dus slechts in werking treden indien iemand die er recht op heeft, de wens daartoe op de bij of in deze wet aangegeven plaats en procedure uitdrukkelijk te kennen geeft. Daarbij is in verband met de eenheid van het gezin, ook de mogelijkheid geschapen voor de gezinsleden die op deze status geen recht hebben de voorzieningen beschikbaar te maken zolang het gezinsverband duurt en voor kinderen tot de meerderjarigheid.

Artikel 5

Het is vooral voor personen die investeringen willen en zullen doen in Suriname essentieel dat er duidelijkheid is over de geldigheidsduur van de documenten en dat de procedure voor verlenging van het PSA document duidelijk en gemakkelijk is. Op grond van het bovenstaande is gekozen voor een geldigheidsduur van 5 jaren. Bovendien vervalt het recht of de status niet met het vervallen van de documenten. Het zijn de bewijsstukken die vervallen en daarmee de toegang tot de voorzieningen. PSA die investeerders zijn, of op andere wijze belang hebben hierbij, weten vooraf dat ze tijdig moeten verlengen. Dit is vergelijkbaar met de geldigheidsduur van een paspoort.

Om de eenheid binnen het gezin te bevorderen en om gezinsontwrichting te voorkomen hebben de initiatiefnemers bij deze wet tevens geregeld dat gezinsleden in aanmerking komen voor de documenten die toegang verschaffen tot de voorzieningen voor PSA. De PSA gerechtigde kan een PSA document voor gezinsleden aanvragen voor zijn/haar wettige partner, indien deze zelf geen recht heeft op de status, en voor zijn/haar minderjarige (pleeg)kinderen. Ook pleegouders/adoptie ouders/ of wettige vertegenwoordigers die zelf geen recht hebben op de PSA status, kunnen voor pleegkinderen of geadopteerde kinderen die wel recht hebben op de PSA status de documenten aanvragen die toegang geven tot de voorzieningen voor PSA, net zoals PSA ouders dat voor hun kinderen doen.

Als deze pleeg/adoptieouders op basis van bestaande wetgeving met de kinderen een gezin vormen, kunnen zij voor zichzelf dan een PSA document voor gezinsleden aanvragen. Deze voorziening voor de ouders geldt ook zolang het gezin bestaat, dus uiterlijk tot de meerderjarigheid van het kind.

Artikel 6

Naast het wettelijk vastleggen van de relatie/ band die er bestaat tussen een PSA en de Staat Suriname, biedt de PSA status ook nog andere voordelen.

Voor een PSA wordt het nu bij wet eenvoudiger om naar Suriname te reizen en zich indien gewenst in te schrijven als ingezetene. Ook kan nu in geval van nood overal ter wereld hulp worden gevraagd bij Surinaamse vertegenwoordigers. Verder is in deze wet nu vastgelegd dat PSA recht hebben op verblijf van zes maanden met verlenging, waardoor er meer rechtszekerheid is ten aanzien van de mogelijkheid om tot maximaal 1 jaar in Suriname te verblijven zonder zich als ingezetene in te schrijven.

Personen met de PSA status, die geen ingezetenen van de Staat Suriname zijn, worden bij aankomst in Suriname door de vreemdelingendienst geregistreerd en opgenomen in een speciaal daartoe bij of krachtens Staatsbesluit ingesteld (digitaal) register, dat ter beschikking is van het instituut dat verantwoordelijk is voor de bevolkingsadministratie, de justitiële autoriteiten en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Bij hun vertrek wordt de vertrekdatum in het register geboekt. Dit verschilt in principe niet met het bijhouden van binnenkomst en vertrek van zowel Surinamers als vreemdelingen. Het bestand moet het echter gemakkelijker maken om de zaken de PSA betreffende apart en versneld af te handelen.

Doordat een PSA bij binnenkomst of na inschrijving als ingezetene via de vreemdelingendienst het gebruikelijke bewijs van verblijf dan wel permanent verblijf in het paspoort verkrijgt, wordt voorkomen dat mensen door wijzigingen in de status of geldigheid van de documenten plotseling illegaal in Suriname zijn. Op basis hiervan kunnen zij indien dat zich voordoet, verder als andere vreemdelingen worden behandeld. Ingezetene PSA rechthebbenden, kunnen dan alsnog hun PSA document verlengen. Ook de mogelijkheid om te werken wordt door deze wet vastgelegd, zodat de PSA in Suriname kan werken zonder daarvoor de voor vreemdelingen vereiste vergunningen aan te vragen. Dit geschiedt binnen de huidige of toekomstige toepasselijke wet- en regelgeving.

Artikel 7

Alle toekomstige voordelen die voor ingezetenen met de PSA status zullen gelden, worden bij wet vastgesteld. Het gaat erom uit te drukken dat in de nabije of verdere toekomst op basis van deze wet PSA ingezetenen bij wet meer rechten zouden kunnen worden gegeven. Ook kan deze groep in andere wetgeving worden genoemd en daardoor anders worden behandeld dan vreemdelingen. Er wordt geen enkel recht gepropageerd maar ook niet uitgesloten. Alleen het kiesrecht is door de initiatiefnemers uitgesloten. Daarvoor zou men gemakkelijk Surinamer kunnen worden.

Artikel 8

De contactinformatie is bedoeld om het contact met de PSA te kunnen houden, omdat deze nu een relatie heeft met de Staat Suriname. Ook de andere informatie zoals die in een CV voorkomt is belangrijk, wanneer we als land niet beschikken over deskundigen of werkers die nodig zijn. Door middel van de verkregen informatie kan getracht worden in de behoefte te voorzien via de PSA, voordat er verder buiten Suriname wordt gekeken. Daardoor is het ook voor PSA van belang dat Suriname ze kan bereiken en weet waar hun deskundigheid ligt. Zaken als een email adres zijn belangrijk om bijvoorbeeld informatie naar de doelgroep te kunnen sturen. De opgevraagde informatie wordt vertrouwelijk gehouden en zal niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Artikel 9

De in dit artikel genoemde strafbare feiten hebben op de een of andere manier te maken met de waardigheid, veiligheid en integriteit van de Staat Suriname. De misdrijven hebben onder andere te maken met versterking van de openbare orde, omverwerping dan wel aanranding van het in Suriname gevestigd gezag, aanranding van de persoon van het Staatshoofd of waarnemend Staatshoofd, in tijd van oorlog de vijand te hulp schieten, discriminatie en haat tegen een groep van mensen op basis van ras, godsdienst of hun levensovertuiging, aanzetten tot haat tegen en discriminatie van mensen, enz. Om de zaak waterdicht te maken is er in dit artikel naast het noemen van de artikelen uit het wetboek van strafrecht, het volgende bijgevoegd: "zich schuldig hebben gemaakt aan enig ander strafbaar feit tegen de veiligheid en de waardigheid van de Staat Suriname of zich schuldig hebben gemaakt aan misdaden tegen de menselijkheid, terrorisme, mensensmokkel, mensenhandel en/of slavernij. Er is dus gericht geformuleerd. Hierdoor worden mensen die ooit een strafbaar feit hebben gepleegd en hun straf hebben uitgezeten niet a priori uitgesloten, maar wel mensen die bepaalde strafbare feiten hebben gepleegd of daarvan worden verdacht. De PSA gerechtigde verliest het recht op de PSA status van rechtswege, op het moment dat hij/ zij bij rechterlijk gewijsden vonnis is veroordeeld.

Artikel 10

In dit artikel is opgenomen wanneer en door wie de PSA status en de activering daarvan kan worden opgeschort. De initiatiefnemers hebben bewust voor gekozen om personen die een strafbaar feit, anders dan die strafbare feiten genoemd in artikel 9, hebben gepleegd of personen waar tegen formeel een verdenking loopt voor een gepleegd misdrijf niet a priori uit te sluiten. De status wordt afhankelijk van het probleem dat Justitie heeft met de PSA rechthebbende, opgeschort voor een bepaalde periode. In geval van bijvoorbeeld een veroordeling, zal de periode zo lang zijn als de opgelegde straf.

Na het verstrijken van de periode kan de PSA rechthebbende zich melden met de bewijsstukken die aantonen dat hij/zij niet meer in aanraking is met de justitiële autoriteiten, zodat de status kan worden geactiveerd.

Het gaat in de leden 5 en 6 erom dat de PSA status geen bescherming biedt tegen bij nationale of internationale wetgeving cq. verdragen vastgestelde zaken.

Indien de persoon wordt veroordeeld voor een der feiten genoemd in artikel 9 van deze wet, verliest de persoon van rechtswege het recht op de status

Artikel 12

De voorzieningen voor gezinsleden die op de PSA status geen recht hebben zijn beschikbaar zolang het gezinsverband duurt en voor kinderen tot de meerderjarigheid. Een gewezen wettige partner van een PSA kan bij beëindiging van het wettig partnerschap dus geen rechten meer ontlenen aan de status van zijn/haar gewezen partner. Het is daarom belangrijk dat de beëindiging van het wettig partnerschap zo spoedig mogelijk met onderliggende stukken wordt doorgegeven aan de bevoegde autoriteit, waar ook de wens tot het voeren van de status wordt aangegeven. Op het moment dat de bevoegde autoriteit de PSA in kennis heeft gesteld van de bevestiging der ontvangst van deze bewijsstukken is het PSA document welke toegang gaf tot de voorzieningen voor PSA voor de gewezen partner nog 30 dagen geldig. Daarna is voor de gewezen partner, ook indien deze in Suriname vertoeft, de vreemdelingenwet (S.B. 1992 no. 3) van toepassing.

Minderjarigen die geen recht hebben op de PSA hebben toegang tot de voorzieningen tot het moment van de meerderjarigheid of een maand nadat hun ouders afstand hebben gedaan van de PSA status. Ook als zij op dat moment in Suriname zijn is op hen de Vreemdelingenwet (S.B. 1992 no. 3) van toepassing.

Kinderen die wel recht hebben op de status moeten, indien zij dat wensen, bij het bereiken van de meerderjarigheid de status zelfstandig activeren. Hierdoor komen gezinsleden die geen recht hebben op de status niet meer in aanmerking voor de documenten die toegang verschaffen tot de voorzieningen voor PSA.

Paramaribo, 30 oktober 2012

A. Misiekaba

M. Bee

S. Somohardjo

J. Simons